

A Hagymás-hegység pókjainak (Arachnida:Araneae) faunisztikai és ökológiai vizsgálata

Urák István

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Környezettudományi Tanszék,
400112 Kolozsvár, Mátyás király u. 4. sz., Románia, email: istvan.urak@milvus.ro

A Hagymás-hegység a Keleti-Kárpátok mészkő-szirt övezetének része. Hargita megye észak-keleti részén, a történelmi Csík-Gyergyószék területén fekszik. A hegység változatos geológiai, geomorfológiai, talajtani és klimatikus tényezői lehetővé tették egy változatos, ritka és védett fajokban gazdag növény- és állatvilág kialakulását. Mindezért a terület a 2000-ben törvény által is jóváhagyott Békási-szoros – Hagymás Nemzeti Park részét képezi. A Hagymás-hegység több hegytömbből áll, melyek közül a Nagy-Hagymás, Egyeskö és Öcsém hegyvonulaton végeztünk arachnológiai felméréseket. A kutatás elsődleges célja a Hagymás-hegység pókfaunájának megismerése, mivel erre vonatkozó adatok teljesen hiányoztak a szakirodalomból. A mintavételezések etilén-glikol-oldattal feltöltött talajcsapdákkal történtek, amit fűhálózással és egyeléssel egészítettünk ki. A vizsgált élőhelyek a következők voltak: láp, sziklagyep, sziklás, lucos, borókás. Összesen 845 pókot gyűjtöttünk és 73 fajt azonosítottunk, melyek 15 családot képviselnek. Sikerült kimutatni egy faunára új fajt [*Mecopisthes silus* (OP-Cambridge, 1872)] és bebizonyítani két kérdéses faj [*Centromerita bicolor* (Blacwall, 1833) és *Clubiona reclusa* O.P.-Cambridge, 1863] jelenlétét Románia faunájában. A vitorlaspókok (Linyphiidae) és farkaspókok (Lycosidae) családja volt a legtöbb faj és egyed által képviselve. Pókokban leggazdagabb élőhelynek a sziklagyep bizonyult, ahol a leggyakoribb faj a *Pardosa palustris* (Linnaeus, 1758) farkaspók volt. Az élőhelyek és a vizsgált pókközösségek szerkezetének jobb jellemzése érdekében kiszámítottunk néhány ökológiai mutatót. A Berger-Parker diverzitási-index értéke, melyet a legnagyobb abundanciájú faj befolyásol, a sziklagyep pókközössége esetén volt a legnagyobb, a *Pardosa palustris* farkaspók nagy egyedszáma miatt. A ritka fajokra érzékenyebb Shannon-Wiener index értéke a sziklás esetben érte el a legnagyobb értéket, mivel itt fordult elő a legtöbb faj kis egyedszámban. Az ekvitabilitás a lágban kialakult pókközösség esetén volt a legnagyobb, mivel itt a legegyenletesebb a fajok egyedszám szerinti megoszlása. A sziklás, a lucos és a lág pókközösségei hasonlítottak egymásra, míg a borókás és a sziklagyep pókközösségei nagymértékben különböztek a többi élőhely pókközösségeitől. Szeretném megköszönni a Békási-szoros – Hagymás Nemzeti Park Adminisztrációjának, különösképpen Hegyi Barna ökológusnak, hogy lehetővé tették és támogatták a kutatást.